

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Lokální stranický systém v Šeberově

Anna Rákosníková

© 2011 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Akademický rok 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Anna Rákosníková

obor Hospodářská a kulturní studia

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Lokální stranický systém v Šeberově**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše
4. Demografická a socioekonomická charakteristika obce
5. Analýza lokálního stranického systému
6. Závěr
7. Seznam použitých zdrojů
8. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.

Čmejrek, J. Lokální a regionální politické stranictví v ČR. In: II. Kongres českých politologů. Praha, 5. – 6. září 2003. Eds.: Dvořáková, V.; Heroutová, A. Praha: Česká společnost pro politické vědy, 2003, ISBN 80-902176-3-X.

Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.

Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009, ISBN 978-80-87168-10-3.

Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Luhanová, M. Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2004, ISBN: 80-213-1157-6.

Hudák, J.; Jüptner, P.; Svoboda, J. (Eds.) Komunální politické systémy. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2003, ISBN 80-7308-056-7.

Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 – 101.

Outlý, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17 – 44.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Václav Bubeníček**

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2011

Vedoucí katedry

Děkan

V Praze dne: 8. 3. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Lokální stranický systém v Šeberově" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 3. 2011

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Václavu Bubeníčkovi, Ph.D., za odborné vedení, cenné rady a vstřícný přístup při konzultacích. Ráda bych také poděkovala své rodině za pomoc a podporu, kterou mi poskytla.

Lokální stranický systém v Šeberově

The Local Party System in Šeberov

Souhrn

Bakalářská práce se zaměřuje na vývoj a analýzu stranického systému v Šeberově od roku 1994 do roku 2010. Cílem je zrekapitulování jednotlivých voleb a jejich zhodnocení.

V teoretické části jsou popsány základní pojmy týkající se obce, obecních orgánů a komunálního volebního systému. Vlastní práce obsahuje charakteristiku zkoumané obce, její historii, demografickou a socioekonomickou charakteristiku a místní politické strany, které zde působí. Zaměřuje se na shrnutí a vyhodnocení komunálních voleb v letech 1994, 1998, 2002, 2006, 2010, porovnání volebních účastí v jednotlivých letech a srovnání s volební účastí do Poslanecké sněmovny ČR a Zastupitelstva hlavního města Prahy.

V závěru je uvedeno celkové zhodnocení volebních let a lokálního stranického systému.

Klíčová slova: obec, zastupitelstvo, komunální volby, politické strany, nezávislí kandidáti

Summary

The baccalaureate thesis focuses on the development and analysis of the party system in Seberov in the years 1994 to 2010. The objective of this work is to resume the respective elections and their evaluation.

The theoretical part deals with basic facts referring to the municipality, municipal bodies and a communal election system. The thesis itself presents the characteristics of the municipality in question, its history, demographic and socioeconomic characteristics and local political parties that operate there. It focuses on recapitulation and evaluation of the communal elections in the years 1994, 1998, 2002, 2006, 2010, the comparison of election participation in respective years, and the comparison with election participation to the Chamber of Deputies of the Czech Republic and the municipal council of Prague.

In the conclusion, the work presents overall evaluation of the election years and the local party system.

Keywords: municipality, council, municipal elections, political parties, independents candidates

Obsah

1.	Úvod.....	9
2.	Cíl práce a metodika	10
3.	Literární rešerše	11
3.1.	Obec	11
3.2.	Území obce	12
3.3.	Občané obce.....	12
3.4.	Působnost obce	13
3.5.	Orgány obce	13
3.5.1.	Zastupitelstvo obce	13
3.5.2.	Rada obce.....	15
3.5.3.	Starosta.....	15
3.5.4.	Obecní úřad	15
3.5.5.	Výbory zastupitelstva	16
3.5.6.	Komise rady	16
3.6.	Komunální volební systém	17
3.6.1.	Volební právo	17
3.6.2.	Volební mandát.....	18
3.6.3.	Konání voleb.....	18
3.6.4.	Volební kampaně	18
3.6.5.	Volební strany	19
3.6.6.	Nezávislí kandidáti	19
3.6.7.	Volební obvod.....	20
3.6.8.	Forma kandidatury	20
3.6.9.	Struktura hlasu	21
3.6.10.	Volební klauzule	21
3.6.11.	Volební formule	21
4.	Demografická a socioekonomická charakteristika obce.....	23
4.1.	Vymezení obce	23
4.2.	Historie.....	23
4.3.	Počet obyvatel.....	24
4.4.	Věková skladba.....	25
4.5.	Vzdělanostní struktura	25
4.6.	Doprava.....	25
4.7.	Občanská a sociální vybavenost	26
4.8.	Ekonomická aktivita obyvatelstva	27
4.9.	Podniky	27
4.10.	Bytová situace.....	28
4.11.	Spolky a sdružení.....	28
4.12.	Místní samospráva	29
4.13.	Politické strany a hnutí působící v obci	29
5.	Analýza lokálního stranického systému	32
5.1.	Komunální volby 1994	32
5.2.	Komunální volby 1998	33
5.3.	Komunální volby 2002	35
5.4.	Komunální volby 2006	37
5.5.	Komunální volby 2010	39

5.6.	Komparace volebních účastí.....	41
5.7.	Složení zastupitelstva v období 1994 – 2010.....	43
5.8.	Shrnutí komunálních voleb.....	46
6.	Závěr.....	48
7.	Seznam použitých zdrojů.....	50

1. Úvod

Volby jsou procesem zastupitelské demokracie, ve kterém si občané vybírají své zástupce, kteří se budou podílet na chodu jejich země. Volební účast je proto důležitou a podstatnou participací občanů na politickém dění a díky ní, lze zjistit jaké názory panují ve společnosti. V naší společnosti je stále větší význam přikládán volbám na vyšší úrovni, jako jsou volby do Poslanecké sněmovny a Senátu, a volbám komunálním, jakožto volbám na nejnižší úrovni, není proto dáváno tolik pozornosti. Ale právě komunální volby jsou nejbližší člověku, protože se týkají jeho každodenního života a nejvíce jej ovlivňují. Snahou bývá hledání možností, jak zapojit občany do politického procesu a posílit tak občanskou participaci.

Komunální politika působí na malém území na rozdíl od politiky celostátní úrovně. V menších městech a zejména obcích nezískávají většinu mandátů politické strany zastoupené v Poslanecké sněmovně, ale sdružení nezávislých kandidátů. Postavení parlamentních stran bývá často slabé, místy i nulové. Velká část voličů nevybírá při komunálních volbách kandidáty na základě politické příslušnosti, ale spíše na základě vlastní zkušenosti a sympatií k danému kandidátovi.

Tato bakalářská práce má za úkol zmapovat jednotlivé komunální volby ve středně velké obci od roku 1994 do roku 2010 a charakterizovat lokální stranický systém. Práce je rozdělena do dvou částí. V první části je vymezena demografická a sociálně ekonomická charakteristika obce. Druhá část se zaměřuje na místní politickou situaci a analýzu volebních výsledků voleb do zastupitelstva obce.

2. Cíl práce a metodika

Cílem mé práce je analyzovat lokální stranický systém v Šeberově a zjistit jaké faktory jej ovlivňují. Celá práce je zejména zaměřena na jednotlivé výsledky voleb do zastupitelstva obcí v letech 1994, 1998, 2002, 2006 a 2010. Následná analýza obsahuje vyhodnocení jednotlivých komunálních voleb, komparaci s výsledky voleb do Zastupitelstva hl. města Prahy a výsledky voleb do Poslanecké sněmovny ČR a celkové zhodnocení místního politického systému.

Práce je členěna na teoretickou část a praktickou část. V teoretické části zvané literární rešerše, jsem se snažila nastínit základní pojmy týkající se obce, orgánů obce a komunálního volebního systému, jehož porozumění je důležitým základem pro analýzu lokálního stranického systému.

V praktické části jsem prvně charakterizovala městskou část Praha – Šeberov z hlediska historie, obyvatelstva, věkové struktury, vzdělanosti, ekonomické aktivity atd. Důležitou součástí je i charakteristika politických subjektů působících v městské části Praha – Šeberov. Poté jsem se zaměřila na jednotlivé výsledky voleb do zastupitelstva obce od roku 1994 do roku 2010. Volby jsem vždy vyhodnotila a následně mezi sebou porovnávala, srovnala jednotlivé výsledky s volbami do Poslanecké sněmovny ČR a do Zastupitelstva hl. města Prahy. Zaměřila jsem se také na zvolené zastupitele a zkoumala jejich působení v obci v jednotlivých volbách. Na konec jsem zformulovala závěr a výsledek mé práce.

Při zpracování bakalářské práce jsem nejvíce využívala studia odborné literatury a právních norem. Dále jsem pracovala se statistickými údaji z webových stránek Českého statistického úřadu a ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001. Veškeré informace o městské části jsem získala z jejich internetových stránek a z polostandardizovaného rozhovoru se starostkou městské části. V neposlední řadě jsem studovala dokumenty, které mi byly poskytnuty úřadem městské části.

3. Literární rešerše

3.1. Obec

Obec je základní nejnižší územní jednotka. Její základ je tvořen územím a obyvatelstvem. Jedná se o veřejnoprávní korporaci, tj. právnickou osobu, která v právních vztazích vystupuje pod svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Pokud má obec více jak 3000 obyvatel stává se městem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Zvláštní postavení mají statutární města a hlavní město Praha, která se mohou členit na městské části nebo městské obvody, které jsou spravovány vlastními orgány samosprávy. (Zákon č. 2/2003 Sb.)

Obec vlastní majetek a hospodaří podle předem schváleného rozpočtu. Mezi hlavní příjmy obce patří daně, příjmy z vlastního podnikání, z místních poplatků, z pokut, z darů, z dotací ze státního rozpočtu apod. (Balík, 2009, s. 33)

K hlavním funkcím obce patří funkce politické, mezi které patří například vyhlásování místního referenda, vytváření orgánů obce, spolupráce s dalšími obcemi, pojmenování ulic atd. Dále ekonomické funkce které souvisí zejména s hospodařením obce, zřizování peněžních fondů, poskytování a přijímání darů. Funkce sociální řeší zejména vzdělání, zdravotní péči, kulturu, sportovní vyžití. Obec má na starost zajištění čistoty, odpovědnost za sběr a svoz odpadu, čištění kanalizací apod. Dále obci přísluší pravomoc zřizovat obecní polici a tím zajistit bezpečnost obce. Do funkcí infrastrukturních patří veškerá údržba komunikací, kanalizací, vodovodů apod. V neposlední řadě by měla obec myslet i na svoji budoucnost a to tím, že bude schvalovat programy o rozvoji obce, územní plán, přijímat koncepce týkající se ekonomického, politického, sociálního a právního rozvoje. (Balík, 2009, s. 30-31)

Každá obec má vlastní název, který si sama zvolila. Pokud se obec rozhodne změnit svůj název musí podat návrh na Ministerstvo vnitra, který daný název musí odsouhlasit. Obec může mít svůj znak a prapor. (Zákon č. 2/2003 Sb.)

3.2. Území obce

Jedním ze základních znaků obce je její území, které je tvořeno jedním nebo více katastrálními územími. Existuje několik způsobů vzniku nových obcí. Například se mohou dvě nebo více obcí, jejichž katastrální území spolu sousedí, na základě dohody sloučit a vznikne tak nová obec, která ponese nový název, na kterém se sloučené obce musí dohodnout. Nedohodnou-li se, stanoví nový název obce Ministerstvo vnitra. Rovněž může dojít k připojení obce k jiné obci a to na základě dohody. Nová obec může vzniknout pokud dojde k oddělení části obce, která musí mít samostatné katastrální území, musí sousedit s nejméně dvěma obcemi nebo jednou obcí a cizím státem a musí tvořit souvislý územní celek. Další podmínkou je, že takto nově vzniklá obec musí mít alespoň 1000 občanů a stejné podmínky musí mít i původní obec po oddělení její části. (Balík, 2009, s. 61-62)

3.3. Občané obce

Občanem obce se rozumí fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a má v obci trvalé bydliště. Pokud jsou splněny tyto dvě podmínky mají občané obce po dosažení 18 let věku právo volit a zároveň být voleni v komunálních volbách. Dále mohou hlasovat v místních referendech, mohou se vyjadřovat na zasedáních zastupitelstev, vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a závěrečného účtu, mohou podávat návrhy, připomínky a podněty orgánům obce, mohou nahlížet do zápisů a usnesení z jednání zastupitelstva, do usnesení rady, výborů a komisí, do rozpočtu obce a závěrečného účtu. Všechna tato zmíněná práva mají i lidé, kteří nejsou občany dané obce, ale vlastní na jejím území nemovitost a dosáhli věku 18 let. (Balík, 2009, s.63)

Pro občany cizích států, kteří jsou zapsáni k trvalému pobytu v obci, platí stejná práva, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 28)

Čestné občanství může udělit obec svým občanům, tak i občanům jiných obcí, cizím státním příslušníkům nebo i posmrtně. (Balík, 2009, s. 63)

3.4. Působnost obce

Každá obec má samostatnou a přenesenou působnost. Samostatná působnost zahrnuje záležitosti, které se týkají zájmů jak obce, tak i jejích občanů a dále záležitosti, které byly obci svěřeny zákonem. Do samostatné působnosti můžeme zahrnout schvalování programu rozvoje obcí, územního a regulačního plánu, rozpočtu, zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů, dále sem patří stanovení počtu členů rady obce, volení starosty, místostarosty(ů) a dalších členů, zřizování a rušení výborů, volba předsedů a jiných členů atd. Obec může zřídit obecní policii, spolupracovat s jinými obcemi, vytvářet podmínky pro rozvoj sociální péče a uspokojení potřeb občanů. V rámci samostatné působnosti obec vede evidenci svého majetku, chrání a pečuje o něj. Obec také může uložit pokutu za správní delikty. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 32-33)

Přenesená působnost znamená, že obcím byly svěřeny některé výkony státní správy. V základním rozsahu je tato působnost vykonávána orgány obce. Krajský úřad poskytuje orgánům obcí metodickou a odbornou pomoc v rámci přenesené působnosti. Přenesená působnost je financována ze státního rozpočtu. Obecní úřad, který vedle přenesené působnosti, vykonává ještě přenesenou působnost ve správním obvodu, která mu je svěřena zvláštním zákonem, je označován jako pověřený obecní úřad. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 37)

3.5. Orgány obce

3.5.1. Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce tvoří členové zastupitelstva obce. Jejich počet se liší podle počtu obyvatel dané obce (rozhodující je počet obyvatel k 1. lednu volebního roku) a velikosti územního obvodu. Jejich počet pro každé volební období je stanoven zastupitelstvem v souladu se zákonem a to nejpozději 85 dnů před dnem konání voleb do zastupitelstva obce. Nejpozději do dvou dnů je oznámen na úřední desce nový počet zastupitelů, kteří mají být zvolení v dalším volebním období. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 39)

Tabulka č. 1 – Stanovení počtu zastupitelů v obci

Počet obyvatel	Počet zastupitelů obce
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000	7 až 15 členů
nad 3000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 10 000 do 50 000	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: Zákon č. 2/2003 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Nově zvolený zastupitel obce získává mandát, který vykonává osobně. Povinností člena zastupitelstva je účast na zasedání zastupitelstva obce, plnění svěřených úkolů, hájení zájmů občanů. Zastupitel má dále právo předkládat návrhy na projednání, vznášet dotazy, připomínky a podněty a požadovat od zaměstnanců obce informace, které mu musejí být poskytnuty do 30 dnů. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 39)

K pravomocím zastupitelstva obce patří schvalování programu rozvoje obce, schvalování územního plánu, schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce, vydávání obecně závazných vyhlášek, rozhodování o vyhlášení místního referenda, zřizování peněžních fondů, volit ze svých řad starostu obce, místostarosty a další členy rady a zároveň je odvolávat z jejich funkce, zřizování výborů, rozhodování o spolupráci s jinými obcemi apod. Zastupitelstvo obce taktéž rozhoduje o majetkoprávních úkonech. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 40-41)

Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně jednou za tři měsíce. Zasedání svolává a řídí zpravidla starosta, koná se na území obce a je veřejné. Z celého jednání se pořizuje zápis, který je posléze uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. Aby se zastupitelstvo mohlo usnášet, rozhodovat nebo volit je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 43)

3.5.2. Rada obce

Rada obce představuje výkonný orgán v samostatné působnosti, který svojí činností odpovídá zastupitelstvu obce. Pokud v obci není zvolena rada, vykonává její působnost starosta obce. Rada je tvořena starostou, místostarosty a dalšími členy, kteří jsou voleni z řad zastupitelstva. Počet všech členů musí být lichý. Rada může mít 5 až 11 členů. Celkový počet nesmí přesahovat jednu třetinu všech zvolených zastupitelů obce. (Čmejrek, 2008, s. 38)

Rada se schází podle potřeby. Na rozdíl od zastupitelstva obce, jsou její schůze neveřejné. Z celého jednání se pořizuje zápis, který se uloží na příslušném obecním úřadě a je k dispozici k nahlédnutí všem členům zastupitelstva. Rada obce se usnává při přítomnosti nadpoloviční většiny jejích členů. K jejím úkolům patří zabezpečování hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydávání obecních nařízení, zřizování komisí apod. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 45)

3.5.3. Starosta

Hlavním úkolem starosty je zastupování obce navenek. Starosta je volen zastupitelstvem z řad svých členů a je mu plně odpovědný. Musí být občanem České republiky. K jeho pravomocím patří jmenování a odvolávání tajemníka obecního úřadu, přezkoumávání hospodaření obce za uplynulý rok, svolávání a řízení zasedání zastupitelstva a rady obce, podepisování zápisů z jednání obou orgánů atd. K zastupování starosty v době jeho nepřítomnosti nebo v době kdy starosta nevykonává svoji funkci, je zvolen zastupitelstvem místostarosta (místostarostové). Dohromady podepisují právní předpisy obce. (Čmejrek, Kopřiva, 2009, s. 46)

3.5.4. Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou (místostarosty), tajemníkem obecního úřadu a zaměstnanci obce. V čele stojí starosta. Obecní úřad může být rozdělen na jednotlivé odbory a oddělení, pokud tak stanoví rada obce. Co se týká samostatné působnosti, obecní úřad plní úkoly uložené zastupitelstvem nebo radou obce a pomáhá

výborům a komisím v jejich činnosti. V přenesené působnosti vykonává státní správu. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 51)

V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností je povinností zřídit funkci tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. V ostatních případech je zřízení této funkce dobrovolné. Tajemník je svojí činností v samostatné a přenesené působnosti zodpovědný starostovi. Zúčastňuje se zasedání zastupitelstva obce a schůzi rady obce a má poradní hlas. Stanovuje platy všem zaměstnancům obce, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu. Ve své funkci může být členem politických stran a hnutí, ale nesmí v nich vykonávat žádnou funkci. (Čmejrek, Kopriva, 2009, s. 47-48)

3.5.5. Výbory zastupitelstva

Zastupitelstvo obce může zřizovat výbory jako svoje iniciativní a kontrolní orgány. Finanční a kontrolní výbor zřizuje zastupitelstvo obce pokaždé. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, pokud jej pověří zastupitelstvo. Kontrolní výbor má na starosti kontrolu plnění usnesení zastupitelstva a rady obce, dále kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem a plní další úkoly, kterými ho pověří zastupitelstvo. Pokud žije v obci alespoň 10 % občanů, kteří se hlásí k cizí národnosti, zřizuje zastupitelstvo obce i výbor pro národnostní menšiny. Zastupitelstvo obce může taktéž zřídit osadní výbor, který se stará o rozvoj částí obce a rozpočtu obce atd. (Balík, 2009, s. 78)

Předsedou každého výboru je člen zastupitelstva obce. Výbor má lichý počet členů. Finanční, kontrolní a osadní výbor má minimálně 3 členy. Výbor se schází podle potřeby a svou činností je odpovědný zastupitelstvu obce. Aby došlo k usnesení je potřeba nadpoloviční většiny všech členů. (Balík, 2009, s. 78)

3.5.6. Komise rady

Komise může zřizovat rada obce jako své iniciativní a poradní orgány. Jestliže byl komisi svěřen výkon přenesené působnosti, stává se komise výkonným orgánem. Komise nemá předem daný počet členů. Usnází se většinou hlasů všech členů. Svojí činností

odpovídá radě a ve výkonu přenesené působnosti je odpovědná přímo starostovi obce. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 53)

3.6. Komunální volební systém

Komunální volby se dají charakterizovat jako volby zástupců do malých územně samosprávných celků, tudíž do zastupitelstev měst, obcí nebo městských částí a obvodů. I když volební účast u komunálních voleb bývá nižší než u voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, je nutno podotknout, že právě volby komunální by měly být pro občany ČR nejdůležitější, jelikož díky nim mohou nejlépe ovlivňovat veškeré dění v místě svého bydliště. V České republice se komunální volby konají pravidelně jednou za čtyři roky. Pokud dojde k poklesu členů zastupitelstva obce pod předepsaný počet, konají se volby nepravidelně.

Komunální volby se konají tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Platí zde zásada poměrného zastoupení a funkční období zvolených zástupců je čtyři roky. (Čmejrek, 2008, s. 51)

3.6.1. Volební právo

Volební právo je právem každého občana ČR účastnit se aktivně či pasivně voleb do státních a samosprávních orgánů. Věkový cenzus aktivního a pasivního volebního práva je 18 let. Další podmínkou volebního práva do komunální sféry je trvalé bydliště v obci, státní občanství ČR a právní způsobilost. Zmíněné podmínky platí již od roku 1990. Od roku 2001 mohou volit a být voleni i občané Evropské unie. Volit nemůže osoba, která je v době voleb ve výkonu trestu odnětí svobody, osoba, která má nařízené omezení svobody z důvody ochrany zdraví lidu nebo osoba, která pracuje jako voják z povolání v zahraničí. Naopak osoby ve výkonu trest či vojáci v zahraničí mohou být pasivně zvoleni ve svých obcích. (Balík, 2009, s. 85)

Pokud se rozhodne soudce, státní zástupce, člen, viceprezident, prezident NKÚ, inspektor a předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů kandidovat do zastupitelstva obce,

musí po zvolení učinit do 3 dnů právní úkon týkající se odstoupení z neslučitelné funkce. (Balík, 2009, s. 86)

3.6.2. Volební mandát

Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením. Mandát může zaniknout odmítnutím složení slibu člena zastupitelstva obce, rezignací, úmrtím, prvním dnem nových voleb do zastupitelstva obce, dnem kdy dojde ke sloučení obcí a nebo připojením obce k jiné obci. (Balík, 2009, s. 87)

Zastupitelstvo taktéž může mandát člena zrušit na své schůzi a to z důvodů ztráty volitelnosti (např. změna trvalého bydliště mimo území obce), pravomocného rozhodnutí soudu za úmyslný trestný čin, kterého se dopustil člen zastupitelstva a nebo v případě neslučitelnosti funkcí. (Balík, 2009, s. 87)

3.6.3. Konání voleb

V minulosti bylo vyhlašování voleb pravomocí České národní rady a volby se vyhlašovaly nejpozději 75 dnů před dnem jejich konání. Od roku 1994 je pravomoc vyhlašovat volby přesunuta na prezidenta republiky. Byla prodloužena doba na vyhlašování voleb a to na 90 dnů a volby se konaly dva dny oproti původními jednomu dni. První den se volilo od 14:00 do 22:00, druhý den od 7:00 do 14:00. Zákon z roku 2001 posunul začátek druhého volebního dne na 8:00 a zrušil právo starostů na posunutí začátku hlasovací doby o 2 hodiny dopředu. Dále došlo ke stanovení termínu voleb a to na pátek a sobotu. Předchozí zákon toto nařízení sice předpokládal, ale jasně nedeklaroval. (Balík, 2009, s. 88)

3.6.4. Volební kampaně

Vývoj volebních kampaní od roku 1990 nebyl nijak dramatický. Ve volebním zákoně z roku 1990 bylo stanoveno, že volební kampaně probíhají v období od 25. dne a končí 48 hodin před začátkem voleb. Místní národní výbor měl povinnost zajistit veřejnou plochu pro vylepení předvolebních letáků a nesměla být porušena zásada rovnosti

volebních stran, které měly rovněž rovný přístup k místním veřejným shromažďovacím prostorám a místním veřejným sdělovacím prostředkům. (Balík, 2009, s. 89)

V roce 1994 po zavedení nového volebního zákona došlo ke zkrácení volební kampaně na 10 dnů před zahájením voleb. Zřízení veřejné plochy už nebylo nutností, ale i nadále byl zachován požadavek rovnosti stran. Další změnou bylo například zákaz zveřejňování průběžných výsledků v průběhu konání voleb. (Balík, 2009, s. 89)

Rok 2001 přinesl další změny a to například zmizení časové doby trvání jednotlivých kampaní, zákaz veškeré volební agitace a propagace v objektu konání voleb a v jeho okolí atd. Zákaz zveřejňování předvolebních a volebních průzkumů během voleb byl zachován. (Balík, 2009, s. 89)

3.6.5. Volební strany

Volební strana je skupina občanů, kteří kandidují ve volbách. Volební stranou mohou být registrované politické strany a politická hnutí (jejichž činnost nebyla pozastavena) a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. (Balík, 2009, s. 90)

Politická strana a politické hnutí může být členem pouze jedné volební strany pro volby do jedné obce. Kandidát politické strany může být uveden pouze na jedné kandidátní listině pro volby do téhož zastupitelstva obce. Kandidátní listina může obsahovat pouze tolik kandidátů, kolik je v daném obvodu mandátů. (Balík, 2009, s. 90)

3.6.6. Nezávislí kandidáti

Trendem v poslední době je usilování nezávislých kandidátů, popřípadě jejich sdružení, o získání mandátů v zastupitelstvech. Nezávislý kandidát musí sehnat pro svoji kandidaturu určitý počet podpisů oprávněných voličů. Minimální počet získaných podpisů je uveden v následující tabulce. (Balík, 2009, s. 90)

Tabulka č. 2: Minimální počet podpisů pro NK a SNK od roku 1994

Počet obyvatel obce	Minimální počet podpisů pro NK	Minimální počet podpisů pro SNK
do 500	5%	7%
501 – 3 000	4%, nejméně 25	7%
3 001 – 10 000	3%, nejméně 120	7%
10 001 – 50 000	2%, nejméně 600	7%
50 001 – 150 000	1%, nejméně 1 000	7%
Nad 150 000	0,5%, nejméně 1 500	7%

Zdroj: Balík, S.: Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky

3.6.7. Volební obvod

Velikost volebních obvodů je poměřována počtem mandátů, které se v daném obvodu rozdělují. Rozlišujeme tři kategorie velikostí: nízká (2-4 mandáty), střední (5-9 mandátů) a vysoká (10 a více mandátů). (Balík, 2009, s. 92)

Podle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, tvoří obec jeden volební obvod, ale zastupitelstvo obce může nejpozději 85 dnů před dnem konání voleb vytvořit volebních obvodů víc. Obce s počtem obyvatel do 10 000 obyvatel mohou vytvořit volební obvody, aby se v každém volilo alespoň 5 zastupitelů. V obcích s počtem obyvatel od 10 000 do 50 000 nejméně 7 zastupitelů, nad 50 000 obyvatel minimálně 9 zastupitelů.

V hlavním městě Praze může být městská část nebo městský obvod součástí pouze jednoho volebního obvodu. (Zákon č. 491/2001 Sb.)

3.6.8. Forma kandidatury

V případě komunálního volebního systému hovoříme o kandidatuře ve formě otevřené kandidátní listiny. Volič má na výběr buď hlasovat pro konkrétní listinu, čímž dá hlas každému kandidátovi dané strany, nebo může vybrat jednotlivé kandidáty různých volebních stran a nebo kombinovat hlasování pro kandidáty z různých kandidátek. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 123)

3.6.9. Struktura hlasu

Komunální volební systém spolu s otevřenými kandidátními listinami dává každému voliči k dispozici tzv. kombinovaný hlas. Znamená to, že volič může kombinovat hlasování pro kandidáty z různých politických stran. Volič má k dispozici takový počet hlasů, jaký je počet volených budoucích zastupitelů. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 124)

3.6.10. Volební klauzule

Volební klauzulí se rozumí zákonem stanovená hranice, kterou je nutné překonat, aby byl subjekt zařazen do procesu rozdělování mandátů. V České republice byla volební klauzule zavedena až v roce 2001 a její výše byla stanovena na 5 % z celkového počtu hlasů ve volbách poděleného počtem volených zastupitelů a vynásobeného počtem kandidátů strany. Pokud dojde k situaci, kdy tuto hranici nepřekročí alespoň dvě kandidátní listiny, snižuje se hranice postupně o 1 % až do splnění uvedené podmínky. Pokud bude zvolena vysoká hranice, dochází k znevýhodňování malých a střední politických stran a zároveň dojde k vysokému podílu propadlých hlasů. (Balík, 2009, s. 98)

3.6.11. Volební formule

Volební formule je způsob, jakým jsou odevzdané hlasy převáděny na mandáty. Můžeme je rozdělit na volební kvóty a volební dělitele. Volební kvóty slouží k zjištění minimálního počtu hlasů potřebných k zisku mandátu. K základním druhům volebních kvót patří Hareova kvóta, Droopova kvóta, Imperialiho kvóta, Hagenbach-Bischoffova kvóta atd. (Balík, 2009, s. 101)

Metoda volebního dělitele se v ČR používá od roku 2002 a pro přepočítání hlasů na mandáty se používá d'Hondtova metoda, která dělí celkový počet odevzdaných hlasů pro jednotlivé volební strany postupně čísly 1,2,3...n, kdy „n“ je počet všech kandidátů na listině, nejvýše pak počet členů zastupitelstva. (Balík, 2009, s. 102)

Volič má díky otevřeným kandidátkám s kombinovaným hlasováním tolik hlasů, kolik je počet volených zastupitelů. Pokud si vybere jednoho z kandidátů, dává hlas celé volební straně a naopak, pokud si vybere volební stranu, dává tím (teoreticky) hlas všem

jejím kandidátům. Z čehož vyplývá, že pokud chce strana maximalizovat svůj úspěch ve volbách, mělo by za tuto stranu kandidovat co nejvíce kandidátů. Problém nastává u nezávislých kandidátů, kteří se často musí sdružovat na společné kandidátce a nebo kandidovat za volební stranu. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 127)

I pořadí umístění kandidátů na listině hraje svoji roli. Do popředí jsou nejčastěji umisťováni potenciální kandidáti na místo starosty, na místech pod nimi jsou většinou osoby, kteří si chtějí zajistit účast v zastupitelstvu obce. Dále jsou kandidáti s vysokým počtem hlasů z minulých voleb a nakonec jsou kandidáti, kteří pouze doplňují kandidátní listinu z důvodu zajištění vyššího výsledku ve volbách. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 128)

4. Demografická a socioekonomická charakteristika obce

4.1. Vymezení obce

Katastrální území Šeberov tvoří samostatnou městskou část Praha – Šeberov. Nachází se v městském obvodu Praha 4 a přenesenou působnost státní správy zde vykonává městská část Praha 11, do které spadají i Háje, Chodov, Křeslice a Újezd u Průhoníc. K 1. červenci roku 1974 byla obec Šeberov připojena k Praze z okresu Praha - západ. Obec se skládá ze dvou částí a to z Šeberova na severu a na jihu z Hrnčírů. Tato sídla nejsou doposud srostlá zástavbou, mezi oběma je vzdálenost asi 700 metrů.

Katastrální výměra obce je 500 hektarů. Z hlediska zastavěné plochy jsou Hrnčírě větší než Šeberov a to z důvodu rozsáhlé výstavby mnoha rodinných domů v této oblasti. (www.seberov.cz)

4.2. Historie

Podle tamější kroniky vznikly obě obce Šeberov a Hrnčírě za vlády Přemyslovců, pravděpodobně za vlády českého krále Vratislava II. Mezi jeho rádce patřil správce knížecího dvora Zderad, jehož potomci byly předkové panského rodu Hraběšiců, pozdějších pánů z Oseka. Jeden z těchto potomků, Všebor, o němž existují písemné záznamy z let 1188 – 1190, vlastnil nebo spoluvlastnil zemi okolo dnešního Šeberova a Chodova. V této době si knížecí družníci a drobní šlechtici stavěli svá sídla – dvorce, které nejspíše předcházely tvrzím. Tak učinil s největší pravděpodobností i Všebor a postavil si v této lokalitě svůj dvorec. Podle historiků lze do této doby zasadit i možnou dobu vzniku Šeberova. Název obce zněl původně Šeborův dvorec či Šeborův dvůr, zkráceně Všeborov, z čehož pak vznikl název Šeberov. Ovšem první dochovaná zmínka o tomto pojmenování je až z roku 1382.

Oblast dnešních Hrnčírů obýval tzv. služební lid – hrnčíři, kteří vyráběli hrncovité nádoby, mísy, džbány a zásobnice zdobené typickou vlnovkou a jinými jednoduchými vzory, jimiž bylo zásobováno široké okolí. Odtud pramení název této osady. Zdejší starousedlíci, kteří nebyli šlechtici, měli polosamotné postavení, což bylo svým způsobem

výjimečné. Osadu vlastnil svobodný muž – vladyka, který musel respektovat určitá privilegia obyvatelstva. Původní majitel zde vybudoval sídelní dvorec, z něhož vznikla po několika generacích opevněná tvrz. Přibližně ve 13. století byl při této tvrzi vybudován kostel sv. Prokopa spolu s farností. Kostel byl stavbou velmi prostou, i přesto šlo o významný počín, který zajistil pro Hrnčiče v budoucnosti určité přednostní postavení. Důležité je podotknout, že vesnické kostely v těchto dobách budovala zejména drobná světská šlechta nikoliv církve. Existence raně gotických a románských kostelů ze 13. a počátku 14. století je doložena také v okolí Hrnčičů, a to v Kunraticích, Hrnčífích, Průhonicích a Petrovicích. Po vzniku zbraslavského kláštera se změnilo i postavení osady Hrnčič. Od roku 1360 měl Zbraslavský klášter právo k hrnčičskému kostelu a lze říci, že klášter byl také přímým držitelem vesnice.

Po vzniku moderních obcí v 19. století byly obě tyto části připojeny k Chodovu, od kterého se ale roku 1909 osamostatnily a založily vlastní obecní úřad v Šeberově. Až roku 1974 se připojily k hlavnímu městu Praze. (www.seberov.cz)

4.3. Počet obyvatel

Podle statistických údajů žilo v Šeberově 2773 obyvatel ke dni 31. 12. 2009, z toho 1378 žen a 1395 mužů. Celkový přírůstek v tomto roce byl 107 osob, z toho bylo 23 narozených dětí. Hustota zalidnění je 554 obyvatel/ km². (www.czso.cz)

Počet obyvatel Šeberova se během posledních let prudce zvýšil (viz. následující tabulka), zejména vlivem mohutné výstavby nových domů, které jsou typické pro tyto okrajové části Prahy. Šeberov svojí polohou zajišťuje bydlení na okraji Prahy, prakticky v přírodě, ale s výbornou dostupností do centra Prahy. Proto se stává žádaným místem pro nové přistěhovalce. (www.czso.cz)

Tabulka č. 3: Vývoj počtu obyvatel

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet obyvatel	1644	1824	1912	2088	2205	2374	2489	2666	2773

Zdroj: ČSÚ – vlastní zpracování

4.4. Věková skladba

Statistické údaje ke dni 31. 12. 2009 nám udávají, že tehdy v Šeberově žilo 488 obyvatel ve věku 0 až 14 let. Ve věku od 15 do 64 let zde žilo 2003 osob a od věku 64 let zde žilo 283 osob. Podíly obyvatel zachycuje následující tabulka. Pro přehled jsou zde zachyceny i podíly obyvatel v celém hlavním městě Praze. Průměrný věk občana Šeberova je u mužů 37 let, u žen 37,9 let. (www.czso.cz)

Tabulka č. 4: Věková skladba obyvatel

	Hlavní město Praha	Šeberov
Počet obyvatel k 31.12.2009	1 249 026	2 773
Podíl obyvatel ve věku (v %):		
0 – 14	12,4	17,6
15 – 64	71,5	72,2
64+	16,1	10,2

Zdroj: ČSÚ

4.5. Vzdelanostní struktura

Poslední dostupné údaje o vzdělání občanů Šeberova pocházejí ze Sčítání lidí, domů a bytů (dále jen SLDB) z roku 2001. Sčítání zkoumalo vzdělání lidí ve věku 15 let a výše a výsledky jsou následující: z celkového počtu 1397 lidí má největší počet lidí, a to 502, vyučení a středně odborné vzdělání bez maturity, 333 osob má dokončené vzdělání střední s maturitou. Základní a neukončené vzdělání má 229 lidí. Vysokoškolsky vzdělaných lidí bychom v Šeberově našli 226. S vyšším odborným a nástavbovým vzděláním je 62 lidí. (www.czso.cz)

Novější výsledky nejsou bohužel dostupné.

4.6. Doprava

První autobusové spojení vedoucí přes Šeberov se objevilo v roce 1927, autobusová linka měla trasu Vršovice – Spořilov – Chodov – Průhonice. O skoro 40 let později, v roce 1976 se v obci objevují první městské autobusy, které byly vedeny v trase Kunratice – Šeberov – Chodov. Tyto linky ovšem nebyly připojeny na žádnou síť metra a nebo

tramvají. Později byly zavedeny linky č. 165 a 226, ale i nadále existovaly příměstské linky, na kterých neplatil městský tarif.

V dnešní době je Šeberov zcela pokryt autobusovou sítí Pražské integrované dopravy s návazností na metro. Jezdí zde linky 165 ve trase Háje - Cementárna Radotín, dále příměstské linky 385 (Opatov - Louňovice), 326 (Opatov - Jesenice, Belnická) a 327 (Opatov - Jesenice, Osnice).

Silniční síť byla v průběhu 70. a 80. let přestavěna. Původně vedla přes šeberovský katastr dálnice D1. V roce 1981 ale došlo k úpravě hranic Šeberova s Chodovem, Kunraticemi a Újezdem a od té doby dálnice D1 územím Šeberova nevede. Nejdůležitější křižovatka se nachází v Hrnčířích u tamního hřbitova. Schází se zde silnice vedoucí směrem na dálnici D1, na Jižní město, na Vestec, Zdiměřice, Průhonice, Kunratice a Modletice.

4.7. Občanská a sociální vybavenost

V dnešní době najdeme v Šeberově jednu základní školu, která se nachází v ulici V Ladech. Byla založena v roce 1904 a v roce 1992 k ní byla přistavěna tělocvična a podkrovní učebny. Jedná se o menší „rodinnou“ školu, kde mohou žáci studovat pouze 1. až 5. třídu. Kapacita školy je cca 100 dětí. Podle slov starostky je v plánu rozšíření školy o druhý stupeň s výhledem do dvou let. Měla by být postavena zbrusu nová školní budova v místech mezi Šeberovem a Hrnčíři. Spádovou školou pro druhý stupeň bývala dříve škola v Kunraticích, která požádala magistrát o zrušení spádovosti a nyní musí být děti po ukončení 5. třídy umístěny do základních škol na Jižním Městě.

Dále se tu nachází mateřská školka, která má dvě oddělené pracoviště. Hlavní budova je v Šeberově v ulici Na Příčné mezi a dislokované pracoviště je umístěno v Hrnčířích v ulici U Školky. Školky byly dříve samostatné, ale v roce 2003 byly sloučeny pod jedno vedení. Kapacita každé školky je okolo 75 dětí.

Obec disponuje dvěma samostatnými ordinacemi praktického lékaře, jednou lékárnou a jednou veterinární ordinací.

Dále v městské části Praha – Šeberov najdeme jednu veřejnou knihovnu, městskou policii, dvě víceúčelová sportovní hřiště, fotbalové hřiště, dětské hřiště, několik restaurací, obchody se smíšeným zbožím, obchod s koženou módou, dvě ubytovací zařízení (penzion

a kemp), hřbitov atd. Nachází se zde kulturní památka kostel sv. Prokopa v Hrnčářích, socha Jana Nepomuckého a přírodní památka Hrnčářsko - Šeberovské louky.

K trávení volného času je zde Baráčnická rychta, ve které jsou provozovány různé zájmové kroužky, dílny, cvičení atd. To vše pro celou rodinu.

Obyvatelům slouží k získání nejaktuálnějších informací o městské části časopis Zpravodaj, který vychází jednou za dva měsíce a je zdarma distribuován do schránek domácností v Šeberově a Hrnčářích. Městská část také disponuje vlastní kabelovou televizí pod názvem Infokanál, kde vysílá příspěvky o dění v obci. (www.seberov.cz)

4.8. Ekonomická aktivita obyvatelstva

Český statistický úřad nabízí nesouvislé údaje týkající se ekonomicky aktivního obyvatelstva. Podle SLDB z roku 2001 bylo v Šeberově celkem 927 ekonomicky aktivních lidí, z toho 50 osob nezaměstnaných. Další statistiky z konce roku 2005 nám udávají, že zde bylo 41 neumístěných osob o zaměstnání. V roce 2006 se počet těchto osob snížil na 31 a o rok později narostl na 33 neumístěných osob. V roce 2008 se počet opět snížil a to na 22 neumístěných uchazečů o práci. V roce 2009 došlo ke vysokému nárůstu a to na 52 osob. (www.czso.cz)

4.9. Podniky

Celkový počet ekonomických subjektů v obci Šeberov ke dni 31. 12. 2009 byl 1143. Z toho největší počet a to 389 představují subjekty, které se zabývají velkoobchodem, maloobchodem; opravami a údržbou motorových vozidel. Druhé místo zauímají profesní, vědecké a technické činnosti s celkem 168 subjekty. Následuje 11 subjektů, které se zabývají činnostmi v oblasti nemovitostí. Ve stavebnictví pracuje celkem 94 subjektů a ve zpracovatelském průmyslu 83 subjektů. V rozmezí 20 až 40 subjektů jsou zastoupena tato odvětví: doprava a skladování; ubytování, stravování, pohostinství; informační komunikační činnost; peněžnictví a pojišťovnictví, doprava a skladování a kulturní a zábavní činnosti. Méně než 20 subjektů má oblast školství, zdravotní a sociální péče, zemědělství, lesnictví a rybářství, zásobování vodou, administrativní a podpůrné činnosti a veřejná správa a obrana. (www.czso.cz)

Dělením podnikatelským subjektů podle právní normy zjistíme, že se v Šeberově ke dni 31. 12. 2009 nacházelo 646 soukromých podnikatelů podnikajících podle živnostenského zákona, 250 obchodních společností, 26 sdružení, 15 družstev, 3 příspěvkové organizace a 2 nadace či nadační fondy. (www.czso.cz)

4.10. Bytová situace

Bytová výstavba má v posledních letech střídavou tendenci. Nejčastěji jdou stavěny rodinné domy. V roce 2009 bylo dokončeno 19 rodinných domů, v roce 2008 27 rodinných domů, v roce 2007 bylo dokončeno celkem 53 bytů, z toho 28 v bytových domech a 25 v rodinných domech. Rok 2006 přinesl 18 bytů v RD, v roce 2005 bylo postaveno 45 bytů v RD. V roce 2004 bylo postaveno 75 bytů, z toho 50 bytů v bytových domech a zbytek rodinných domů. (www.czso.cz)

Podle SLDB z roku 2001 bylo v Šeberově celkem 554 domů. Z toho bylo 19 bytových domů s jedním panelovým domem. Počet rodinných domů byl 527. V Šeberově se v tomto roce nacházelo celkem 713 bytů, z toho 571 trvale obydlených. (www.czso.cz)

4.11. Spolky a sdružení

Šeberov není členem žádného spolku či sdružení s dalšími obcemi. Jednotlivé spolky a sdružení, které zde působí, jsou zaměřeny spíše na volný čas.

K místním významným a činným sdružením patří občanské sdružení Šupina, které se stará o zdejší rybníky. Jeden z jejich členů, Jan Kastner, byl v loňském roce zvolen do zastupitelstva. Sdružení pořádá každoroční výlovy rybníka a akce spojené s rybařením. Celé sdružení navíc pomáhá při různých akcích pořádaných městkou částí.

Rodinné centrum Baráček, o. s. je místní neziskové sdružení, které vzniklo 1. 12. 2008 odtržením od jesenického Mateřského centra Pohádka, o.s. K hlavním aktivitám sdružení patří spravování volnočasového centra pro nejširší veřejnost s nabídkou zájmových kroužků, tanečních a sportovních hodin, keramické dílny a herny pro děti. RC Baráček má v dlouhodobém pronájmu prostory místní Baráčnické rychty, kde provozuje své aktivity.

V Baráčnické rychtě se také schází společenská organizace Baráčníci s několikaletou tradicí a pořádají vlastní akce, které se zaměřují na dodržování staročeských zvyků.

Dále občanské sdružení Za zdravý Šeberov, které vzniklo v roce 2007 na protest proti výstavbě sběrného dvora v Šeberově a chtělo takto vstupovat do místní politiky.

Poslední občanské sdružení je Hrnčířské louky, které taktéž vzniklo účelově, aby zabránilo možné výstavbě v okolí hrnčířských luk.

4.12. Místní samospráva

Samostatnou působnost vykonává zastupitelstvo, které je tvořeno 7 členy. Rada obce není zřízena, tudíž její působnost vykonává starostka. Naposledy byla zřízena ve volebním období 1990 – 1994. Úřad městské části tvoří starostka, dvě neuvolněné místostarostky, tajemník úřadu a tři zaměstnavatelé úřadu (referent školství, referent účetnictví, referent státní správy). Dále je zde kontrolní a finanční výbor a čtyři komise – komise životního prostředí a dopravy, stavební komise, přestupková komise a kulturní a sociální komise. Městský úřad není členěn na jednotlivé odbory. (www.seberov.cz)

4.13. Politické strany a hnutí působící v obci

Místní politická scéna zahrnuje v současné době čtyři politické strany. Dvě z nich působí na celorepublikové a parlamentní úrovni.

Jednou z nich je místní sdružení Šeberov – Hrnčíře, které patří pod Občanskou demokratickou stranu. Sdružení vzniklo v roce 2007 v reakci na rozpad ODS v Šeberově a Hrnčířích. Strana kandidovala zatím ve všech volbách do zastupitelstev obcí od roku 1994 a pokaždé s nadprůměrnými výsledky. Rok 2010 přinesl straně zisk pouze jednoho mandátu a to pro Mgr. Květoslavu Vitvarovou, které se zároveň stala i místostarostou a má na starost celou kabelovou televizi Infokanál, která informuje občany o dění v jejich bydlišti. (www.ods.cz/ms.seberov-hrncire)

Největší zastoupení v zastupitelstvu má Sdružení nezávislých kandidátů PRO LEPŠÍ OBEC, které vzniklo v roce 2006 v reakci na nespokojenost s tehdejšími zastupitelstvem a účastnilo se již dvou komunálních voleb. V posledních volbách získalo

čtyři mandáty. V předchozích volbách, kdy vystupovalo ještě pod názvem SNK PRO LEPŠÍ OBEC, získalo tři mandáty. V obou volbách se vždy umístilo na prvním místě. Ze sdružení pochází i současná starostka Ing. Petra Venturová, která vykonává tento post již podruhé. Dalšími zvolenými členy do zastupitelstva jsou Jan Kastner z místního spolku Šupina, RNDr. Michaela Archalousová, která zaujímá i post místostarostky a Jaroslav Chaloupka. Kandidátní listina PRO LEPŠÍ OBEC je sestavována tak, aby zde byl poměr mezi muži a ženami, mezi obyvateli Šeberova a Hrnčírů a mladšími a staršími ročníky. Mezi kandidáty převažují spíše starousedlíci a známí lidé, kteří se aktivně zapojují do dění v městské části. Pořadí na kandidátní listině je určováno podle toho, kdo chce skutečně do zastupitelstva a kdo ne. Ti, kteří se chtějí podílet na politickém životě jsou umisťováni na přední místa. Volební kampaň vedla strana tak, že před volbami vydávala svůj časopis, kde informovala občany o svém programu a obcházela jednotlivé domácnosti a zvala voliče k volbám. (www.prolepsiobec.cz)

Dalším sdružením nezávislých kandidátů je Náš Domov Šeberov – Hrnčírě. To kandidovala v roce 2010 poprvé a získalo jeden mandát pro Mgr. Tomáše Turečka, který se zároveň stal i předsedou kontrolního výboru.

V neposlední řadě se do komunální sféry probjovala i politická strana TOP 09, která vznikla v roce 2009 a získala si mezi voliči velkou oblibu. Strana získala taktéž jeden mandát a to pro Martu Hrubou, která je ředitelkou místní mateřské školky.

Místní politická scéna není moc založena na principu vlády a opozice, ani se zde netvoří koalice jako například ve vládě. Před posledními volbami na podzim roku 2010, kdy ještě nebylo jisté, která volební strana získá největší počet mandátů, jednotlivé strany hledaly své spojence pro případné vytvoření koalice, kdyby to bylo potřeba. Paní starostka Ing. Petra Venturová ze Sdružení nezávislých kandidátů PRO LEPŠÍ OBEC sdělila, že její strana měla v posledních letech nejbližší k Občanské demokratické straně a plánovala s ní případnou koalici. Dřívější vztahy s touto stranou nebyly moc dobré, hlavně díky osobě pana Marka Fajfra, bývalého starosty, který měl s paní starostkou osobní spory. Další případnou koalici by vytvořila strana TOP 09 a sdružení nezávislých kandidátů Náš Domov Šeberov – Hrnčírě. Toto spojení je patrné při pohledu na kandidátní listiny, kdy za Náš domov Šeberov- Hrnčírě kandiduje PhDr. Martina Pilařová a za TOP 09 kandiduje její manžel PaedDr. Jiří Pilař.

Podle slov starostky se zvolení zastupitelé bez ohledu na politickou stranu, za kterou kandidovali, snaží spolu vycházet a hlavně dělat vše v zájmu svých občanů a pro rozvoj celé městské části. Vztahy mezi jednotlivými stranami jsou proto dobré. Občas sice dochází k názorovým rozdílům mezi zastupiteli ze strany PRO LEPŠÍ OBEC a zastupitelem Mgr. Tomášem Turečkem (Náš domov Šeberov- Hrnčiče) a paní Martou Hrubou (TOP 09), ale podle paní starostky pan Tomáš Tureček pochopil, že jde hlavně o rozvoj obce a ne o osobní zájmy. Co se týká volebních programů jednotlivých volebních stran, tak se přibližně z 90 % shodovaly. Zastupitelstvo se schází jednou za měsíc a předtím probíhá porada. Na otázku, jaké jsou vztahy městské části a magistrátu, odpověděla starostka, že velmi dobré.

5. Analýza lokálního stranického systému

5.1. Komunální volby 1994

První šeberovské komunální volby v nově vzniklé České republice se konaly ve dnech 18. a 19. listopadu roku 1994. Volilo se celkem 9 členů zastupitelstva v jednom volebním obvodu ve 2 okrscích. Celkem bylo zapsáno 962 voličů, vydáno a odevzdáno bylo 617 obálek a volební účast byla 64,14 %. Odevzdáno bylo 4516 platných hlasů.

Občané MČ Praha – Šeberov mohli volit ze tří kandidátních listin. První kandidátní listina patřila Koalici Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (SPR-RSČ) a Sdružení důchodců ČR (SDČR) s jedním kandidátem. Druhá kandidátka patřila Občanské demokratické straně s devíti kandidáty. Třetí kandidátka byla Koalice Liberální strany národně sociální (LSNS) a Strany podnikatelů, živnostníků a rolníků ČR (SPŽR), taktéž s devíti kandidáty.

Volby dopadly následovně:

Tabulka č. 5: Výsledky voleb do zastupitelstva obce 1994

Kandidátní listina	Hlasy	Počet kandidátů	Počet mandátů
Koalice SPR-RSČ, SDČR	65	1	0
Občanská demokratická strana	3043	9	6
Koalice LSNS, SPŽR	1408	9	3

Zdroj: www.volby.cz

Volby dopadly jasným vítězstvím ODS. Ta získala 67,38 % hlasů z celkového počtu a 6 mandátů v zastupitelstvu, což znamenalo jasnou většinu hlasů. Druhé místo obsadila Koalice LSNS, SPŽR s 31, 18 % hlasů a získala celkem tři mandáty. Koalice SPR-RSČ, SDČR získala 1,44 % hlasů a žádný mandát.

Do zastupitelstva byli zvoleni tito kandidáti:

Tabulka č. 6: Zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstva obce 1994

Kandidát	Věk	Kandidátní listina	Politická příslušnost	Počet hlasů
Ritt Jiří	54	ODS	ODS	435
Veselá Dagmar	59	ODS	ODS	379
Bergová Eliška	39	ODS	ODS	329
Stuchlý Martin	36	ODS	ODS	323
Jarolímek František	50	ODS	ODS	323
Hertl Jan	62	ODS	ODS	306
Topol Petr	31	Koalice LSNS, SPŽR	BEZPP	198
Krofta Petr	35	Koalice LSNS, SPŽR	BEZPP	193
Rosický Ctirad	41	Koalice LSNS, SPŽR	BEZPP	179

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Starostou pro volební období 1994 – 1998 se stal Martin Stuchlý. Místostarosty se stali Ing. Jiří Ritt a Dagmar Veselá. Předsedou finančního výboru se stala Dagmar Veselá a předsedou kontrolního výboru se stal pan Petr Topol. Rada nebyla volena.

Po detailnějším prozkoumání lze zjistit pár zajímavostí. Například, že druhá nejméně úspěšnější kandidátka Dagmar Veselá byla na kandidátní listině ODS až na 4. místě a předběhla kandidáta na 2. místě Martina Stuchlého a kandidátku na 3. místě Elišku Bergovou. Asi nejzajímavější je, že kandidát, který byl na 1. místě kandidátky Koalice LSNS, SPŽR nezískal žádný mandát. Naopak největší počet hlasů z této kandidátní listiny získal Petr Topol, který byl až na 8. místě.

5.2. Komunální volby 1998

Volby do zastupitelstev obcí probíhaly ve dnech 13. 11. - 14. 11. 1998. Obyvatelé MČ Praha – Šeberov opět volili 9 zastupitelů v jednom volebním obvodu ve dvou okrscích. K volbám bylo zapsáno 1106 voličů. Celkem bylo vydáno a odevzdáno 569 obálek. Volební účast byla 51,45 %. Odevzdáno bylo 4147 platných hlasů.

Voleb se zúčastnily 3 volební strany. Opět Občanská demokratická strana s devítičlennou kandidátní listinou, Česká strana národně sociální taktéž s devítičlennou kandidátní listinou a jeden nezávislý kandidát.

Výsledky voleb jsou v následující tabulce:

Tabulka č. 7: Výsledky voleb do zastupitelstva obce 1998

Kandidátní listina	Hlasy	Počet kandidátů	Počet mandátů
Občanská demokratická strana	2886	9	6
Česká strana národně sociální	935	9	2
Nezávislí kandidáti	326	1	1

Zdroj: www.volby.cz

Ve volbách roce 1998 se do zastupitelstva dostaly všechny kandidující strany, což přineslo změnu oproti předchozím volbám. Volby jasným výsledkem vyhrála opět Občanská demokratická strana a získala tak 6 mandátů. Na druhém místě skončila Česká strana národně sociální, která měla v daném obvodu zastoupení poprvé. Získala 2 mandáty. Poslední mandát získal nezávislý kandidát. Počet hlasů, které získal, je relativně vysoký ve srovnání s druhou vítěznou stranou a s přihlédnutím k faktu, že se jedná o samostatného kandidáta.

Zastupitelstvo bylo vytvořeno z těchto lidí:

Tabulka č. 8: Zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstva obce 1998

Kandidát	Věk	Kandidátní listina	Politická příslušnost	Počet hlasů
Novotný Tomáš	35	ODS	BEZPP	375
Stuchlý Martin	40	ODS	ODS	357
Veselá Dagmar	63	ODS	ODS	354
Hertl Jan	66	ODS	ODS	325
Dostál Miroslav	32	ODS	BEZPP	331
Vitvarová Květoslava	32	ODS	BEZPP	341
Ritt Jiří	58	NK	BEZPP	326
Pleticha Jiří	45	ČSNS	BEZPP	177
Padjen Karel	59	ČSNS	ČSNS	154

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Novým starostou se stal nezávislý kandidát Ing. Jiří Ritt. Místostarostkou byla zvolena opět Dagmar Veselá a v průběhu volebního období k ní přibyla i Mgr. Květoslava

Vitvarová. Předsedou finančního výboru se stal Ing. Miroslav Dostál a předsedou kontrolního výboru se stal bývalý starosta Martin Stuchlý. Rada nebyla volena.

Volby v roce 1998 přinesly několik změn. Zastoupení kandidujících volebních stran se radikálně změnilo. Dvě strany, které kandidovaly v předchozích volbách se voleb v roce 1998 nezúčastnily, jednalo se o Koalici Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (SPR-RSČ) a Sdružení důchodců ČR (SDČR) a Koalice Liberální strana národně sociální (LSNS) a Strana podnikatelů, živnostníků a rolníků ČR (SPŽR).

Objevily se dvě nové kandidující strany. Další změnou bylo, že zde poprvé kandidoval nezávislý kandidát a rovnou se dostal do zastupitelstva. Dále se objevilo více kandidátů kandidující pod hlavičkou volební strany, ale bez politické příslušnosti.

Co se týká poměru umístění ve volbách a umístění na kandidátní listině, tak opět se objevilo pár zajímavých faktů. Například největší počet hlasů získal kandidát Tomáš Novotný (ODS, BEZPP), který byl na kandidátce až na 5. místě. Další kandidát Jiří Pleticha z České strany národně sociální, který se sice umístil až na předposledním místě, byl sedmý na kandidátní listině a předběhl takto 1. umístěného kandidáta Karla Padjena.

5.3. Komunální volby 2002

V roce 2002 se komunální volby v Šeberově konaly 01. 11. - 02. 11. 2002. Opět obyvatelé volili devět zastupitelů v jednom volebním obvodu ve 2 okrscích. Celkem bylo zapsáno 1407 voličů, vydalo se a odevzdalo 787 obálek. Volební účast byla 55,93 % a dohromady bylo odevzdáno 6002 platných hlasů.

Voliči mohli vybírat z šesti kandidátních listin. Z Křesťanské demokratické unie – Československé strany lidové s osmi kandidáty, Občanské demokratické strany s devíti kandidáty, z České strany národně sociální s 9 kandidáty, ze Sdružení nezávislých s osmi kandidáty a ze dvou samostatných kandidátů.

Volby dopadly následovně:

Tabulka č. 9: Výsledky voleb do zastupitelstva obce 2002

Kandidátní listina	Hlasy	Počet kandidátů	Počet mandátů
Občanská demokratická strana	2131	9	4
Česká strana národně sociální	1325	9	2
Sdružení nezávislých	1122	8	2
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	613	8	1
Nezáv.kand. - Jiří Ritt	451	1	0
Květoslava Vitvarová	360	1	0

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Volby 2002 přinesly podstatnou změnu a to navýšení kandidujících volebních stran z tří na dvojnásobek. Opět vyhrála ODS, ale z důvodu více kandidujících stran získala jen 4 mandáty do zastupitelstva. Druhá byla Česká strana národně sociální s dvěma mandáty. V závěsu se držela nová strana Sdružení nezávislých, které získalo taktéž dva mandáty. Nově se také objevuje KDU – ČSL s jedním získaným mandátem. Opět kandidují dva samostatní občané z minula a oba pod jinou kandidátní listinou než doposud, jedná se o Ing. Jiřího Ritta a Mgr. Květoslavu Vitvarovou. Oba bohužel bez úspěchu na získání mandátu.

Zastupitelstvo bylo složeno takto:

Tabulka č.10: Zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstva obce 2002

Kandidát	Věk	Kandidátní listina	Politická příslušnost	Počet hlasů
Škodová Zuzana	38	ČSNS	BEZPP	361
Fajfr Marek	47	ODS	ODS	333
Veselá Dagmar	67	ODS	ODS	306
Hrubá Marta	38	ODS	BEZPP	300
Hertl Jan	70	ODS	ODS	275
Vítovec Miroslav	41	Sdružení nezávislých	BEZPP	195
Kára Svatopluk	57	ČSNS	BEZPP	182
Kunst Jaromír	49	Sdružení nezávislých	BEZPP	160
Martinková Karla	54	KDU - ČSL	BEZPP	137

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Na pozici starosty byl zvolen Marek Fajfr. Místostarostou se stal Ing. Jaromír Kunst, který ale během volebního období odstoupil a nahradil ho Ing. Svatopluk Kára. Rada nebyla volena.

Poprvé se v komunálních volbách v MČ Praha – Šeberov objevuje celá nezávislá volební strana Sdružení nezávislých místo samostatných nezávislých kandidátů, kteří kandidují sami za sebe. A úspěch této strany je na místní poměry velmi dobrý. Nově se objevuje kandidátní listina KDU – ČSL. Samostatní kandidáti Ing. Jiří Ritt a Mgr. Květoslava Vitvarová sice každý získali počet hlasů, který by jim v minulých volbách stačil na získání mandátu, v letošních volbách zůstali mimo politickou sféru a to díky tomu, že oba kandidovali samostatně na jednočlenných kandidátkách a díky novele zákona o volbách, kde se změnilo přepočítávání hlasů na mandáty neměli takto velké šance na získání mandátů.

Volby roku 2002 opět přinesly několik zajímavostí. Například kandidátka na 1. místě kandidátní listiny KDU – ČSL Martina Paříková mandát nezískala a získala jej kandidátka MUDr. Karla Martinková, která byla na 2. místě kandidátky. U ODS mandáty nezískali (logicky) kandidáti umístění na 2. a 3. místě kandidátky, ale třetí největší počet hlasů získala Dagmar Veselá, která již kandidovala potřetí. Za ní se umístila Marta Hrubá, ředitelka místní mateřské školky, která byla až sedmá na kandidátní listině. Podobný osud potkal dvě odlišné strany a to Sdružení nezávislých a ČSNS. U obou těchto stran se do zastupitelstva neprobojovali kandidáti na 1. a 3. místě a probojovali se kandidáti na 2. a 4. místě.

5.4. Komunální volby 2006

V pořadí již čtvrté volby do zastupitelstev obcí spadaly v roce 2006 na 20. a 21. listopad. Volby probíhaly opět v jednom volebním obvodu, ve dvou okrscích a volilo se pouze sedm zastupitelů. Seznam voličů sčítal 1793 lidí. Vydalo se 1158 obálek a odevzdalo 1156. Volební účast dosáhla 64,58 %. Platných hlasů bylo 7372.

Na výběr byly čtyři kandidátní listiny. SNK "Dobří sousedé" se sedmi kandidáty, dále SNK Evropští demokraté, SNK PRO LEPŠÍ OBEC a Občanská demokratická strana. Každá strana po devíti kandidátech.

Výsledky voleb jsou v následující tabulce.

Tabulka č. 11: Výsledky voleb do zastupitelstva obce 2006

Kandidátní listina	Hlasy	Počet kandidátů	Počet mandátů
SNK "Dobří sousedé"	2166	7	2
SNK Evropští demokraté	463	9	0
Občanská demokratická stran	2289	9	2
SNK PRO LEPŠÍ OBEC	2454	9	3

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

V uvedených volbách došlo opět ke zmenšení počtu kandidujících stran. Jedinou stranou, která zde setrvala byla Občanská demokratická strana, která si udržela prakticky stejný počet hlasů jako ve volbách předchozích. Nové strany SNK "Dobří sousedé" a SNK PRO LEPŠÍ OBEC při svých premiérách ve volbách zaznamenaly velký úspěch a získaly podobné počty hlasů. Vítězem voleb se stala strana SNK PRO LEPŠÍ OBEC, která získala tři mandáty. Druhá byla ODS a třetí SNK "Dobří sousedé". Obě získaly po dvou mandátech. Naopak strana SNK Evropští demokraté získala velmi málo hlasů a neproměnila ani jeden mandát do zastupitelstva. Co se týká samostatných kandidátů Mgr. Květoslavy Vitvarové a Ing. Jiřího Ritta, kteří minule kandidovali samostatně, tak ti nyní kandidovali pod nově vzniklou stranou SNK "Dobří sousedé".

Do zastupitelstva byli zvoleni tito kandidáti:

Tabulka č. 12: Zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstva obce 2006

Kandidát	Věk	Kandidátní listina	Politická příslušnost	Počet hlasů
Ritt Jiří	66	SNK "Dobří sousedé"	BEZPP	380
Kolek Petr	32	SNK PRO LEPŠÍ OBEC	BEZPP	367
Venturová Petra	29	SNK PRO LEPŠÍ OBEC	BEZPP	362
Hrubá Marta	42	ODS	BEZPP	353
Archalousová Michaela	41	SNK PRO LEPŠÍ OBEC	BEZPP	351
Fajfr Marek	51	ODS	ODS	328
Lehovcová Hana	60	SNK "Dobří sousedé"	BEZPP	323

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Starostkou se poprvé stala žena a to Ing. Petra Venturová. Uvolněným místostarostou se stal Ing. Jiří Ritt a MUDr. Petr Kolek se stal neuvolněným

místostarostou. Předsedkyní finančního výboru se stala RNDr. Michaela Archalousová a jako předsedkyně kontrolního výboru byla zvolena Hana Ledovcová. Rada nebyla volena.

Jako překvapení voleb by se dal nazvat fakt, že největší počet hlasů získal Ing. Jiří Ritt (SNK „Dobří sousedé, BEZPP), který se v minulých volbách do zastupitelstva nedostal. Lehce si pohoršila ODS, které se snížil počet mandátů o polovinu. Zajímavé také je, že pouze jeden kandidát má politickou příslušnost ke straně, zbytek jsou kandidáti bez politické příslušnosti. Na výsledku voleb je taktéž vidět, že se do zastupitelstva dostávají víc a víc sdružení nezávislých kandidátů a vytlačují tak strany, které působí na celorepublikové úrovni.

Co se týká umístění jednotlivých kandidátů a tzv. předběhnutí v rámci vlastní kandidátní listiny, lze v těchto volbách zmínit zejména kandidátku Martu Hrubou (ODS, BEZPP), která byla na své kandidátce na třetí pozici a získala více hlasů než kandidát na první pozici Marek Fajfr. O pět hlasů více získal i kandidát strany SNK PRO LEPŠÍ OBEC MUDr. Petr Kolek, který byl na kandidátní listině na 2. místě a ve volbách se umístil před kandidátkou z prvního místa Ing. Petrou Venturovou.

5.5. Komunální volby 2010

Zatím poslední volby se v MČ Praha – Šeberov konaly 15. a 16.10. 2010. Volilo se opět v jednom obvodu ve dvou okrscích. Počet volených zastupitelů zůstal stejný, a to sedm. V seznamu bylo 1972 zapsaných voličů. Vydalo se a odevzdalo 1256 obálek. K volbám přišlo 63,69 % obyvatel MČ Praha – Šeberov. Platných hlasů bylo 8200.

Počet kandidujících stran se rozrostl na šest stran. I nadále zůstaly strany PRO LEPŠÍ OBEC (změněný název) s devíti kandidáty, DOBŘÍ SOUSEDÉ (změněný název) se sedmi kandidáty a Občanská demokratická strana se sedmi kandidáty. Nově kandidovaly strany Náš domov Šeberov - Hrnčíře, TOP 09 a Česká strana sociálně demokratická. Všechny tři strany měly sedmičlennou kandidátní listinu.

Výsledky voleb viz následující tabulka.

Tabulka č. 13: Výsledky voleb do zastupitelstva 2010

Kandidátní listina	Hlasy	Počet kandidátů	Počet mandátů
PRO LEPŠÍ OBEC	3697	9	4
Náš domov Šeberov-Hrnčíře	895	7	1
Občanská demokratická strana	907	7	1
TOP 09	1686	7	1
DOBŘÍ SOUSEDÉ	510	7	0
Česká strana sociálně demokratická	505	7	0

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Volby jasným vítězstvím vyhrála strana PRO LEPŠÍ OBEC, která získala většinu mandátů, a to čtyři. Čtvrtý mandát strana získala hlavně díky devítičlenné kandidátce, kterou povoluje zákon. Větší počet kandidátů na listině přinesl straně, díky d'Hondtově metodě přepočtu hlasů, výrazný náskok oproti zbylým stranám. Druhé místo obsadila nově vzniklá strana TOP 09 s jedním mandátem. Zbylé dva mandáty si rozdělily strany Náš domov Šeberov – Hrnčíře a Občanská demokratická strana. ODS rapidně klesl zisk hlasů. Ten se vždy pohyboval v řádu dvou až tří tisíců, nyní nedosáhl ani na 1000 hlasů. Strana Dobří sousedé se do zastupitelstva podruhé nedostala. ČSSD, která poprvé kandidovala v tomto volebním obvodu, u voličů propadla.

Do zastupitelstva se dostali tito kandidáti:

Tabulka č. 14: Zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstva obce 2010

Kandidát	Věk	Kandidátní listina	Politická příslušnost	Počet hlasů
Venturová Petra	33	PRO LEPŠÍ OBEC	BEZPP	603
Kastner Jan	55	PRO LEPŠÍ OBEC	BEZPP	545
Archalousová Michaela	45	PRO LEPŠÍ OBEC	BEZPP	515
Kolková Kateřina	35	PRO LEPŠÍ OBEC	BEZPP	493
Hrubá Marta	46	TOP 09	BEZPP	327
Vitvarová Květoslava	44	ODS	ODS	201
Tureček Tomáš	40	Náš domov Šeberov-Hrnčíře	BEZPP	184

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Starostkou pro volební období 2010 – 2014 se stala již podruhé Ing. Petra Venturová, hlasovalo pro ní pět zastupitelů, dva se zdrželi hlasování. Na pozici dvou

neuvolněných místostarostů byli navrženi Mgr. Tomáš Tureček, Mgr. Květoslava Vitvarová a RNDr. Michaela Archalousová. Neuvolněnými místostarosty se po hlasování staly Mgr. Květoslava Vitvarová (4 hlasy pro, tři se zdrželi) a RNDr. Michaela Archalousová (4 hlasy pro, tři se zdrželi). Rada nebyla volena.

Poslední volby přinesly pár zajímavostí z hlediska preference jednotlivých kandidátů. Z Občanské demokratické strany se do zastupitelstva nedostal kandidát na prvním místě kandidátní listiny, ale kandidát na druhém místě a to Mgr. Květoslava Vitvarová. Totéž se stalo i u strany TOP 09, kde se do zastupitelstva dostala pouze kandidátka na 2. místě listiny a to Marta Hrubá. Nejzajímavějším faktem bylo zvolení kandidátky MUDr. Kateřiny Kolkové, která byla až na sedmém místě kandidátní listiny PRO LEPŠÍ OBEC. Ta se ovšem na prvním zasedání zastupitelstva vzdala svého mandátu, který nakonec získal kandidát Jaroslav Chaloupka.

5.6. Komparace volebních účastí

Ačkoliv se mnohdy volbám do zastupitelstev obcí přikládá menší význam než volbám do Poslanecké Sněmovny ČR, je nutné podotknout, že právě komunální volby jsou volbami na nejnižší úrovni a lidé pomocí nich mohou nejlépe ovlivňovat veškeré dění v místě svého bydliště. Jednou z forem občanské participace je právě volební účast.

Následující tabulka zachycuje informace o volební účasti od roku 1994 do roku 2010 a to jednak do voleb do zastupitelstva obcí, dále voleb do Poslanecké sněmovny ČR a voleb do Zastupitelstva hl. m. Prahy, které je v případě městské části Praha – Šeberov taktéž důležité. Pro upřesnění zde neuvádím volby do Poslanecké sněmovny ČR v roce 1994, jelikož se tento rok nekonaly, ale konaly se až v roce 1996, tudíž zde není možné přímé srovnání.

Tabulka č. 15 : Volební účast

		1994	1998	2002	2006	2010
Volby do zastupitelstva obcí	Zaps. voliči	962	1106	1407	1793	1972
	Voleb. účast (%)	64,14	51,54	55,93	64,58	63,69
Volby do PS ČR	Zaps. voliči	-	1 088	1381	1 736	1 940
	Voleb. účast (%)	-	78.58	64.59	75.63	77,06
Volby do zastupitelstva hl. m. Prahy	Zaps. voliči	1 018 527	1 010 491	984 932	971 000	944 866
	Voleb. účast (%)	53.73	39.17	35.29	42,17	44,43

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Volební účast má většinou klesající tendenci. V našem případě tomu tak zdaleka není.

Při důkladném prozkoumání místních voleb do zastupitelstva obcí lze spíše říct, že volební účast má stoupající tendenci. Je pochopitelné že rok 1994 spojený se vznikem samostatné České republiky s sebou přinesl i vysokou volební účast. Následující rok volební účast značně klesla a to o skoro 13 %. Další rok lehce stoupla. Významnější zlom přinesl rok 2006, kdy došlo zatím k největší volební účasti a nárůstu oproti minulým volbám opět o 13 %. O čtyři roky později přišlo k volbám nepatrně méně lidí.

U voleb do Poslanecké sněmovny ČR i u voleb do Zastupitelstva hl. m. Prahy je trend velmi podobný. V roce 1994 je volební účast prakticky největší, pak v roce 1998 začne rapidně klesat, v roce 2002 je účast podobná jako v předchozím volebním roce a od roku 2006 dochází k náhlému růstu.

Co se týká porovnání jednotlivých voleb, tak největší volební účast bývá vždy u voleb do Poslanecké sněmovny ČR, kterým lidé přiřkládají největší důležitost. Za nimi stojí volby do zastupitelstev obcí. Ovšem největší skok dolů je u voleb do Zastupitelstva hl. města Prahy, kde se volební účast z většiny pohybuje pod 50 %.

Od roku 2002 se volební účast ve volbách do zastupitelstva obce začala zvyšovat. To prokazuje většinou nespokojenost obyvatel s dosavadním vedení politiky. Pokud se podíváme na volby v roce 2002 a v roce 2006 je nutné podotknout, že právě rok 2006 přinesl mnoho nových nezávislých stran a kandidátů, kteří ihned získali vysoké podíly volebních hlasů a tím i důvěru místních obyvatel. Doposud v Šeberově kandidovaly volební strany, které kandidovaly na celorepublikové úrovni a až rok 2006 přináší podstatnou změnu v lokální politice. Odtud zřejmě pramení vysoký nárůst občanské participace.

5.7. Složení zastupitelstva v období 1994 – 2010

Tabulka č. 16.: Složení zastupitelstva v období 1994 - 2010

Jméno kandidáta	1994	1998	2002	2006	2010
Archalousová Michaela				SNK PLO	PLO
Bergová Eliška	ODS				
Dostál Miroslav		ODS			*(TOP 09)
Fajfr Marek			ODS	ODS	
Hertl Jan	ODS	ODS	ODS		
Hrubá Marta			ODS	ODS	TOP 09
Jarolímek František	ODS				
Kára Svatopluk			ČSNS		*(NDŠH)
Kastner Jan					PLO
Kolek Petr				SNK PLO	
Kolková Kateřina					PLO
Krofta Petr	LSNS				
Kunst Jaromír			SN		
Lehovcová Hana				SNK DS	
Martinková Karla			KDU- ČSL		
Novotný Tomáš		ODS			
Padjen Karel	*(LSNS)	ČSNS	*(ČSNS)		*(ČSSD)
Pleticha Jiří		ČSNS			
Ritt Jiří	ODS	NK	*NK	SNK DS	
Rosický Ctirad	LSNS				
Stuchlý Martin	ODS	ODS	*(ODS)		
Škodová Zuzana			ČSNS		
Topol Petr	LSNS				
Tureček Tomáš					NDŠH
Venturová Petra				SNK PLO	PLO
Veselá Dagmar	ODS	ODS	ODS		
Vítovec Miroslav			SN		
Vitvarová Květa		ODS	*NK		ODS

Pozn.: * kandidát nezískal mandát

DS - "Dobří sousedé"

PLO – PRO LEPŠÍ OBEC

NDŠH - Náš domov Šeberov - Hrnčírě

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

Od roku 1994 se v zastupitelstvu městské části Praha – Šeberov vystřídal celkem 29 lidí. Tabulka nahoře ukazuje jednotlivá volební období a jména zvolených zastupitelů. Více jak půlka zmíněných osob kandidovala pouze jednou a v zastupitelstvu tak působila jen čtyři roky.

Najdou se ale i kandidáti, kteří několikrát působili v zastupitelstvu a ne vždy za stejnou volební stranu. Tímto příkladem je například Ing. Jiří Ritt, který v roce 1994 kandidoval za Občanskou demokratickou stranu, ve volbách roku 1998 se objevil samostatně jako nezávislý kandidát, v roce 2002 mandát nezískal a naposledy jej získal ve volbách v roce 2006 na kandidátní listině SNK „Dobří sousedé“. Dalším podobným případem je Marta Hrubá, která v letech 2002 a 2006 kandidovala za Občanskou demokratickou stranu a v obou volbách úspěšně získala mandát. Až v posledních volbách se rozhodla kandidovat za nově vzniklou stranu TOP 09. Třetím případem je kandidatura Mgr. Květoslavy Vitvarové, která kandidovala v letech 1998 a 2010 za Občanskou demokratickou stranu a pokaždé získala mandát, pouze v roce 2002 se rozhodla kandidovat samostatně jako nezávislá kandidátka, ale doplatila na změnu volebního zákona a zavedení jiného způsobu přepočtu hlasů na mandáty a mandát tudíž nezískala. Poslední případ je kandidát Karel Padjen, který kandidoval v roce 1994 za Koalici LSNS, SPŘR, ovšem neúspěšně. V roce 1998 kandidoval za Českou stranu národně sociální se ziskem mandátu zastupitele, o čtyři roky později kandidoval za tutéž stranu, ale bez úspěchu. A v roce 2010 se pokusil kandidovat za Českou stranu sociálně demokratickou, ale také bez zisku mandátu.

Opačnými případy jsou kandidáti, kteří kandidovali vícekrát a vždy za stejnou politickou stranu. To jsou například Jan Hertl (ODS), Martin Stuchlý (ODS) a Dagmar Veselá (ODS), kteří kandidovali třikrát za stejnou stranu.

Na závěr je vhodné zmínit kandidáty, kteří byli zvoleni několikrát po sobě. Nejdéle se v místní politice držel Ing. Jiří Ritt, Jan Hertl, Marta Hrubá a Dagmar Veselá, a to celkem tři volební období z dosavadních pěti.

Tabulka č. 17: Volby do zastupitelstva dle politické příslušnosti

	1994		1998		2002		2006		2010	
	Počet kand.	BEZPP	Počet kand.	BEZPP	Počet kand.	BEZPP	Počet kand.	BEZPP	Počet kand.	BEZPP
Koal. SPR-RSČ, SDČR	1	1								
ODS	9	1	9	5	9	4	9	4	7	2
Koal. LSNS, SPŽR	9	8	0	0						
Nezávislí kandidáti			1	1						
ČSNS			9	7	9	6				
KDU-ČSL					8	8				
Sdružení nezávislých					8	8				
SNK "Dobří sousedé"							7	7		
SNK Evropští demokraté							9	8		
SNK PRO LEPŠÍ OBEC							9	9	9	9
Náš domov Šeberov - Hrnčíře									7	7
TOP 09									7	4
DOBŘÍ SOUSEDÉ									7	7
ČSSD									7	0
Celkem	19	10	19	13	34	26	34	28	44	29
	počet mand.	BEZPP	počet mand.	BEZPP	počet mand.	BEZPP	počet mand.	BEZPP	počet mand.	BEZPP
Koal. SPR-RSČ, SDČR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ODS	6	0	6	3	4	1	2	1	1	0
Koal. LSNS, SPŽR	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nezávislí kandidáti			1	1	0	0	0	0	0	0
ČSNS			2	1	2	2	0	0	0	0
KDU-ČSL					1	1	0	0	0	0
Sdružení nezávislých					2	2	0	0	0	0
SNK "Dobří sousedé"							2	2		
SNK Evropští demokraté							0	0		
SNK PRO LEPŠÍ OBEC							3	3	4	4
Náš domov Šeberov - Hrnčíře									1	1
TOP 09									1	1
DOBŘÍ SOUSEDÉ									0	0
ČSSD									0	0
Celkem	9	3	9	5	9	6	7	6	7	6

Zdroj: www.volby.cz – vlastní zpracování

V městské části Praha – Šeberov od roku 1994 kandidovalo celkem 14 politických stran. V každém volebním období kandidovalo v průměru okolo čtyř politických stran. Dlouhodobě významnou stranou je Občanská demokratická strana, které zde kandidovala doposud ve všech volbách do zastupitelstev obcí od roku 1994. Ovšem její volební podpora má velmi klesající tendenci. Oproti tomu získávají stále větší vliv na dění jednotlivá sdružení nezávislých kandidátů a v místním zastupitelstvu začínají tvořit nejpočetnější skupiny.

Co se týká politické příslušnosti, tak nárůst kandidátů bez politické příslušnosti je značný, zejména díky nárůstu sdružení nezávislých kandidátů. V roce 1994 mělo ještě víc jak polovina zvolených kandidátů politickou příslušnost strany, pod kterou kandidovalo. Od roku 1998 se začíná zvyšovat počet kandidátů bez politické příslušnosti a v posledních dvou zvolených zastupitelstev najdeme pouze jednoho zastupitele s politickou příslušností. Trendem je také kandidovat pod politickými stranami, zejména u těch na celorepublikové působnosti, ale bez politické příslušnosti.

5.8. Shrnutí komunálních voleb

Komunální volby v městské části Praha – Šeberov jsou klasickým příkladem voleb do zastupitelstev v menších obcích. S nárůstem počtu obyvatel se zvyšuje i zájem o zasahování do politického života a volební participace. Volební účast vykazuje rostoucí trend, ale ve srovnání s volbami do Poslanecké sněmovny je stále nižší. V průběhu pěti volebních období se zde vystřídalo několik politických stran, které působí na parlamentní úrovni, ale vždy bez velkého úspěchu. Jedinou parlamentní stranou, která se zde drží a má silnou voličskou základnu je Občanská demokratická strana, která má celkově v Praze velkou podporu. V posledních letech zde kandidují zejména sdružení nezávislých kandidátů, které mají velkou voličskou podporu. Proto můžeme říci, že je zde jasný vývoj od stranického systému k nezávislým kandidátům. U kandidátů nehraje roli tolik jejich politická příslušnost, jako spíš známost v obci, aktivní činnost, sympatie apod. To je zřejmé i u jednotlivých voleb, kdy je zřejmé, že mnoho voličů uděluje preferenční hlasy a nevolí pouze strany jako celek. V každých volbách najdeme několik zastupitelů, kteří zaujímali na kandidátních listinách spodní místa a neměli tak moc velké šance na získání

mandátu, ale díky uděleným preferenčním hlasům se dostali do zastupitelstva. Dalším vyzorovaným faktem je, že v městské části kandiduje rok od roku více kandidátů bez politické příslušnosti. Nejčastěji se jedná o kandidáty nezávislých sdružení, dále jsou to zejména kandidáti, kteří kandidují pod parlamentní stranou, ale jsou bezpartajní. I přesun kandidátů mezi různými politickými stranami je zde patrný, ale nijak velký. Jedná se o méně než pět osob. Zastupitelstvo se během pěti funkčních období dosti prostřídalo, ale i tak se zde najdou jedinci, kteří působí v místní politické sféře od 90. let. Co se týká budoucího vývoje místního politického systému, je zřejmé, že se i nadále bude ubírat směrem sdružení nezávislých kandidátů a nebude zde moc prostor pro parlamentní strany. To je patrné i z výsledků posledních voleb z roku 2010, kdy sdružení nezávislých kandidátů nejenže vytlačila parlamentní stranu ČSSD, ale oslabila i zisk ODS, která zde měla vždy velkou volební podporu.

6. Závěr

Městská část Praha – Šeberov je jednou z 57 městských částí hlavního města Prahy. Nachází se v městském obvodu Prahy 4 a tvoří ji dvě území, na severu Šeberov a na jihu Hrnčíře. Žije zde zhruba 2773 obyvatel (2009) a je zde patrný nárůst počtu obyvatel, od roku 2001 prakticky o jednu třetinu.

Politické spektrum v obci nepatří k nejstabilnějším. Od roku 1994 zde kandidovalo 12 politických stran a tři samostatní nezávislí kandidáti. Deset politických stran a jeden samostatný nezávislý kandidát se vystřídali v zastupitelstvu. Většina politických stran se zde udržela pouze jedno volební období. Nejstabilnější politickou stranou je zde Občanská demokratická strana, která zde působí již od prvních republikových voleb v roce 1994. Vysvětlení pro tento fakt je, že hlavní město Praha je pravicově orientované a ODS má zde silnou voličskou základnu. Od roku 2002 se zde začínají objevovat sdružení nezávislých kandidátů, což je pro obce podobné velikosti typické. Parlamentní strany zde nemají většinou dostatečné voličské základny, aby mohly získat mandáty do zastupitelstva. Do zastupitelstva se v průběhu let dostali pouze kandidáti parlamentních stran KDU – ČSL (2002), ČSNS (1998, 2002) a TOP 09 (2010). Z pravidla se jednalo o jedno, maximálně dvě volební období a nikdy nezískali více jak dva mandáty. Ani jednotlivá sdružení nezávislých kandidátů zde nemají stabilní posty. Od roku 2002 se zde objevily dohromady čtyři nezávislá sdružení a pouze PRO LEPŠÍ OBEC se objevilo dvakrát v zastupitelstvu. V současné době zde působí čtyři politické strany. Dvě sdružení nezávislých kandidátů – PRO LEPŠÍ OBEC a Náš domov Šeberov – Hrnčíře a dvě parlamentní strany – ODS a TOP 09.

Volební účast se zde pohybuje okolo 60 %. Volební účast u voleb do Poslanecké sněmovny ČR je vyšší, v průměru okolo 73 %, nejnižší volební účast vykazují volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy, průměrně 42 %. Volební podpora jednotlivých sdružení nezávislých kandidátů má rostoucí tendenci, to ovšem znamenalo v posledních volbách úbytek volebních hlasů pro parlamentní stranu ODS.

Ve volbách v takto malých obcích jde většinou o osobnost jednotlivých kandidátů a ne o jejich politickou příslušnost, taktéž tomu je i ve zmíněné městské části. Výsledky jednotlivých voleb vykazují, že obyvatelé často volí pomocí preferenčních hlasů. Většina kandidátů a následně zvolených zastupitelů je bez politické příslušnosti.

Zastupitelstvo bylo do roku 1994 tvořeno devíti členy, od roku 2006 se počet snížil. V současné době má zastupitelstvo sedm členů, z toho pět žen. Počet žen fungujících v místním politice stoupá. Zastupitelstvo zde nefunguje na stejném principu jako například Poslanecká sněmovna ČR, kdy proti sobě stojí vítězná volební strana a její opozice, ale podle Jüptnera jde o tzv. „velkou rodinu“, která se snaží o prosazení zájmů občanů a rozvoj městské části. (Jüptner, 2004, s. 87)

7. Seznam použitých zdrojů

BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.

ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.

ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; LUHANOVÁ, M. *Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia*. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2004, ISBN: 80-213-1157-6.

ČMEJREK, J.; KOPŘIVA, R. *Základy veřejné správy*. Praha: ČZU PEF, 2007, ISBN 978-80-213-1626-3.

JŮPTNER, P. *Komunální koalice a politické modely*. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 – 101.

Judikatura

Zákon č. 2/2003 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

Internetové stránky

Český statistický úřad. Dostupné na www.czso.cz .

Volební server ČSÚ. Dostupné na www.volby.cz.

Oficiální stránky městské části Praha – Šeberov. Dostupné na www.seberov.cz.

Sdružení nezávislých kandidátů PRO LEPŠÍ OBEC. Dostupné na www.prolepsiobec.cz.

Místní sdružení Šeberov – Hrnčiče. Dostupné na <http://www.ods.cz/ms.seberov-hrncire/>.

Rozhovory

Rozhovor se starostkou městské části Praha – Šeberov ze dne 11. 3. 2011.